

MØTE OM ROVDYRSITUASJONEN I NORD FRON 24 OKTOBER KL. 19.00 SINCLAIR KVAM

- Deltakere:
- Aud Hove, rovviltnemdas leder.
- Fylkesmannen i Oppland
- Geir Johan Groven Nord Fron Kommune
- Pål Kjørstad Norsk Sau og Geit
- Inviterte
- Alle beitebrukere i Nord Fron
- Medlemmer i landbruks-, utmarks- og miljøsaker Nord Fron
- Ansatte på landbrukskontoret i Nord Fron
- Tanken med møte er at beitebrukere kan spørre forvaltningen og politikere om hvordan ting fungerer og praktiseres i rovviltforvaltningen. Møtet er snevret inn til Nord Fron pga store tap over tid og at det i små forsamlinger er lettere å komme til ordet. Det blir enkel servering.

Møtet legges opp på følgende måte:

- Velkommen ved ordstyrer (Jonny Mathisen)
- 5 spørsmål som deltakerne skal starte med å svare på v/ ordstyrer
- Deltakerne får 10 min. hver til kort svar på disse spørsmålene, før vi åpner for spørsmål fra inviterte om disse temaer.
- Det legges opp til saklig opplysning og diskusjon om forbedringer.
- Arrangør: Faglaga i Nord Fron

Spørsmål/tema:

- 1. Kan vi leve med rovdyrsituasjonen slik den er i Oppland? Alle rovdyr.
- 2. Kvotefastsetting (eks.12 dyr på jerv), hvor kommer tallene fra, alle rovdyr.
- 3. Skadefelling i beitesesongen, fungerer dette?
- 4. Lisensjakt, fungerer den?
- 5. Ulv, kan noe gjøres i forkant av skadene?
- 6. Brukes FKT pengene effektivt nok og er potten stor nok?

Svar frå Pål Kjørstad, NSG:

Kan vi leve med rovdyrsituasjonen slik den er i Oppland?

- Svar: Nei, ikkje slik den er
- Nasjonale bestandsmål av 4 store + kongeørn, inkludert at tosidig målsetting ligg i botn.
- Rovviltnemnda i Oppland seier i en av 5 hovudpunkt: "..... som skal sørge for at rovdyrstammene forvaltes slik at antallet dyr er så nært bestandsmålet i regionen som mulig."
- Jerv 4 ynglinger og gaupe 5 ynglinger
- Jerv: Vi har aldri i praksis fått prøvd korleis det er å leva med vedteke bestandsmål av jerven. Store tap også i beiteprioriterte områder.
- Gaupe: Her har bestanden vorte forvalta betre ned mot bestandsmålet, men meire mislykka i forhold til sone.

Kan vi leve med rovdyrsituasjonen slik den er i Oppland?

- Bjørn: Høgt nasjonale bestandsmålet som er over dobbelt av bestanden i dag
- Høgdepunkt da vi fekk ta ut bjørnen på vårsnø, og sidan har vi vel nesten i praksis vore kvitt den på vest-sida av Laugen.
- Det er pr. i dag øst i Ringebu at den vanlegaste vegen inn i Oppland går, og for beitebrukarar som vert ramma er bjørnen tragisk. I det store og heile er vi redde for utviklinga da vi i 2 år nå har merka ein viss skeptis til at vi ikkje har fått fellingsløyve på bjørn om våren
- Ulv: Svært tragisk skadevoldar, som nok ein gong har vist seg fram
- Viktig å få styresmaktene med på ei forvaltning innanfor ulvesona, og samstundes må vi klikka alle som kjem innanfor Oppland fort.
- Nokså skremt i vår da vi ikkje fekk felling på ulven i Ringebu like før beiteslepp
- Vi kan ikkje leva med ulven
- Kongeørn er sjeldan nemnt, men er aldri forvalta. Den lever sitt eige liv basert på naturens og beitenæringas matfat. Vi veit at denne kan utgjera eit stort skadepotensiale, og er både totalfreda og nesten udokumentbar.

2. Kvotefastsetting (eks.12 dyr på jerv), hvor kommer tallene fra? Alle rovdyr.

- Kvotefastsetting skal sjølvstøtt vera eit middel til å forvalta bestandane av freda rovvilt ned mot og helst på bestandsmålet.
- Jerv: Både kvotefastsetjinga og kvotejakta har vore mislykka i Oppland i mange år. Det er i fyrste halvår at antall ynglingar vert rekna, og det er dette som er utgangspunktet for om vi er over, på eller under bestandsmålet.
- Vi har alltid vore 1 år etter med all rovviltforvaltning, ungane vert alltid ein +++ for vernesida.
- Da skal ein ikkje godta 7 ynglingar og delvis hi-uttak i 3. Ein skal ha så nær 4 ynglingar som råd er frå starten – da er bestanden på bestandsmålet og kvotefastsetjinga skal dermed fastsettast etter sesongen basert på årets bestand – veldig enkelt som i eit fjøs.
- I mange år vart jervebestanden tella som om ei yngling var 6,4 dyr I nokre år da vi har svært mange ynglingar har det nå vorte hevda at det da er færre dyr pr. yngling, 5,4, og det blir sjølvstøtt hevda at det aldri er fleire dyr pr. yngling. Dette oppfattas av beitenæringa som eit av mange "vernetiltak", og vil ikkje bli tolerert. Vi arbeider i naturene, og kjenner til svingningane, men eit forholdstal er eit forholdstal.
- Generelt vil eg seia at all kvotefastsetting i Oppland har vore basert på å vera sikker på at vi har nok jerv og gaupe, og ikkje på eit meire beitedyrvenleg tiltak.
- Kvoten på desse dyra er for bjørn innskjerpa og på 0-nivå nå, og for ulv kjenner vi til kampen om kvota særleg innanfor ulvesona.

3. Skadefelling i beitesesongen, fungerer dette?

- Jerv og gaupe: Nei
- Bjørn og ulv: Nei, men dette MÅ vi satse på å forbetre oss på
- Av dei einaste nyvinningane vi har fått i gjennom i ulvesaka i år: Beitenæringa skal varslast av SNO/FM ved synsobservasjon av ulv i beiteprioriterte områder.
- Og: Løs på drevet halsende hund kan brukast til ulvejakt:
 - 1. Myndigheita for å bruke hund blir no flytta frå Miljødirektoratet til Fylkesmannen
 - 2. Ein kan bruke hund frå dag 1, dersom fylkesmannen godkjenner dette
 - 3. Det skal utdannast slike hundar i Norge, slik at vi har dette på plass.

Lisensjakt, fungerer den?

- Jerv: Ja-stemmer: 33% og Nei-stemmer: 67% = Nei
- Gaupe: Ja
- Bjørn og ulv ?
- Dei 2 siste er avhengige av om dei er her, men generelt kan ein tenkje seg at dette er vanskeleg å få folk til.
- Generelt skal det skadefellingsløyve til og hjelp frå SNO/helikopter for å lykkast.
- Bjørn i Stor-Elvdal/Ringebu i haust – skadeskote, funnet av SNO og friskmeldt.

Brukes FKT pengene effektivt nok og er potten stor nok?

- FKT-potten skulle først og fremst vore nytta til å sikre uttak av lisenskvoter. I skadefellingssamanheng kan den også gjerne nyttast, men potten må da frå starten av vera fleksibel frå nasjonalt hald, slik at ikkje jakta vert hindra pga. pengemangel. Vi ser det meire og meire at skadefellingsløyver renner ut i sanden, da kommunane ikkje får tilstrekkeleg med pengar til tiltaka.
- På andre sida er eg sjølv sagt einig i at vi ikkje skal ha jegere sitjande i all æve på post, men sjå praktisk på det.
- Da potten ikkje er større må vi sjølv sagt bruka den effektivt på dei andre tiltaka, som er inne. Her synes eg godt rovviltnemnda kan gå i gjennom tiltaka på ein kritisk måte

Brukes FKT pengene effektivt nok og er potten stor nok?

- Alle midlar som ikkje går til beitebrukarar, som alltid er den tapande parten må sjekkas på ny.
- Av saker som irriterer meg er at NINA har fått av den lokale FKT-potten i Oppland fleire gonger. Dei klarar seg sjølve
- Eg synes og at vi har fått svært lite ut av hundeprosjekter med unnatak av kadaverhund. Eg skjønar likevel at vi må ha andre hundar enn kadaverhund, men da må desse verta tilgjengelig.
- Jervprosjektet synes eg har gått veldig trått, og slik er det i andre fylker også. Kor lang tid vi skal sponsa dette bør ikkje vera mykje lenger dersom det ikkje fører til resultat. Utstyr som er skaffa gjennom prosjektet må sikrast felleskapet i framtida.
- Planlagt tidleg nedsanking er eg av prinsipp i mot – vi kan ikkje koma dit at vi ikkje kan nytta beite i beitesesongen.

Generellt

- Eg synes at Oppland v/rovviltnemnda, FM og antageleg også våre egne organisasjonar har vore for snille, vi har gått for ei line med grei dialog i forhold til Miljødirketoretet og KLD. Vi har sjeldan eller aldri utfordra dei.
- Eg saknar råheita med å setja kvotene større og satse litt meire. Det er vel berre 1 gong vi har fått kjenne på kroppen noko tiltak som vart retta mot Oppland, da myndigheita til å forvalta jerven vart teka frå oss pga vind og ver i 2011.
- Teoretisk sett kunne vi ha sett ei stor kvote på jerv, teke ho ut og fått 0 ynglingar i vinter. Likevel ville vi hatt eit snitt på 3 års-ynglingar i Oppland på 4,33, som er over bestandsmålet.